

Ceacht 3

Yu Ming Is Ainm Dom

Aidhm: Go dtuigfeadh na daltaí an tábhacht a bhaineann le teanga agus le tuiscint teanga.

Torthaí Foghlama:

Ag deireadh an cheachta seo, beidh na daltaí in ann:

- An tábhacht a bhaineann le teanga a thuiscint chun go mbeidh an pictiúr nó an scéal iomlán ar eolas acu.
- Míniú a thabhairt ar na dúshláin a bhíonn ann nuair nach mbíonn tuiscint ag daoine ar phríomhtheanga na tíre.

Riachtanais don Rang:

- Dhá seit de thasc-chártaí i dteangacha iasachta gan phictiúir agus le pictiúir.
 - Tá 32 tasc-chárta sa mhála phlaisteach agus 'Ceacht 3' scríofa orthu.
 - Tá 8 dtasc-chárta gan phictiúir agus tá 8 dtasc-chárta le pictiúir i ngach aon seit.
 - Tá 2 sheit de na tasc-chártaí ann sa chaoi is go mbeidh dóthain ann le roinnt idir gach beirt daltaí sa rang.
 - Tá uimhir ar gach tasc-chárta sa chaoi is gur féidir leis an múinteoir a chinntiú go mbeidh 16 x 2 tasc-chárta curtha ar ais sa mhála plaisteach ag deireadh an cheachta.
 - Tá na tasc-chártaí le feiceáil sa leabhrán seo ar mhaithe le cabhrú leis an múinteoir.
- Bileog Obair Bhaile le fótachóipeáil ag an múinteoir do gach dalta. Tá an Bhileog Obair Bhaile le fáil sa leabhrán seo.
- DVD den ghearrscannán Yu Ming is ainm dom. Tá an ghearrthóg físe dar teideal 'Ceacht 3' ar an DVD le taispeáint don rang.
 - Maireann an gearrscannán, atá i nGaeilge den chuid is mó, ar feadh 13 nóiméad.
 - Tá dhá leagan den ghearrscannáin, Yu Ming is ainm dom, ar an DVD. Is féidir leat leagan **gan fotheidil i mBéarla** a fháil má roghnaíonn tú "Gaeilge" ag tús an DVD nó is féidir leat leagan **le fotheidil i mBéarla** a fháil má roghnaíonn tú "English".

Tús an Ranga:

1. Tosaigh an rang leis an gcluiche “Cogarnaíl Shíneach”.
 - Tabhair abairt do dhalta amháin.
 - Cuireann an dalta an abairt sin ar aghaidh go dtí an chéad dalta eile i gcogar.
 - Leantar ar aghaidh leis an gcluiche go dtí go bhfuil an abairt faighte ag gach dalta sa rang.
 - Deir an dalta deireanach an abairt os ard.
 - Iarr ar an gcéad dalta an abairt a tugadh dó nó di a rá ansin go bhfeictear ar tháinig athrú ar an abairt le linn an chluiche.
 - Tosaigh an cluiche arís le habairt nua.
 - Ag an bpointe seo, díriú aird na ndaltaí ar na deacrachtaí a bhaineann le cumarsáid i.e. an teachtaireacht a chlosteáil, aird a thabhairt uirthi agus í a thuiscint.
 - Céard iad na deacrachtaí a bhí ann? Cén fáth? Samhlaigh nár thuig tú an teachtaireacht ó thaobh teanga de?

Forbairt an Ranga:

2. Roinn an rang i mbeirteanna. Tabhair tasc-chárta amháin **gan pictiúir** do gach beirt daltaí. Caithfidh dalta A an teachtaireacht atá ar an gcárta a insint do dhalta B. Caithfidh gach beirt daltaí teacht ar chomhaontú maidir leis an méid atá sa teachtaireacht agus é sin a scríobh síos i nGaeilge.
3. Anois tabhair tasc-chárta amháin **le pictiúir** do gach beirt daltaí. Caithfidh dalta A an teachtaireacht atá ar an gcárta a insint do dhalta B. Caithfidh gach beirt daltaí teacht ar chomhaontú maidir leis an méid atá sa teachtaireacht agus é sin a scríobh síos i nGaeilge. Ba chóir go mbeadh sé seo níos éasca dóibh mar go bhfuil pictiúir ar na tasc-chártaí an uair seo.
4. Déan plé leis na daltaí faoi na deacrachtaí a bhí acu na teachtaireachtaí atá i dteangacha iasachta a thuiscint, gan na pictiúir agus leis na pictiúir.
5. Léigh amach na teachtaireachtaí i nGaeilge do na daltaí. Tá siad tugtha i nGaeilge sa leabhrán seo don mhúinteoir. Iarr ar na daltaí smaoinemh ar na deacrachtaí a bhíonn ag daoine seirbhísa a fháil nuair nach mbíonn príomhtheanga na tíre acu.
6. Déan plé leis na daltaí faoin tábhacht a bhaineann le haitheantas a thabhairt do cheart an duine a rogha theanga a labhairt; san áireamh anseo tá an ceart atá ag an duine an Ghaeilge, teanga náisiúnta na hÉireann, a labhairt.
7. Déan plé leis na daltaí faoi chomh tábhachtach agus atá sé a chinntiú go maireann an Ghaeilge mar theanga phobail sa Ghaeltacht.

Deireadh an Ranga:

8. Taispeáin an DVD den ghearrscannán *Yu Ming is ainm dom* don rang. Céard í teachtaireacht an scannáin?
9. Obair Bhaile: Tá an Bhileog Obair Bhaile le tabhairt do gach dalta.

Obair bhaile do Cheacht 3

Dúshlán teanga a bhí agat

Smaoinigh ar ócáid, b'fhéidir agus tú ar saoire, go raibh tú ag iarraidh tuairim a chur in iúl nó teacht ar sheirbhís riachtanach agus nach raibh príomhtheanga na tíre agat.

Luaigh an ócáid.

.....

.....

.....

Conas a mhothaigh tú?

.....

.....

.....

Cén chaoi ina raibh tú i mbaol toisc an easpa tuisceana a bhí ort?

.....

.....

.....

Mar dhuine nach raibh príomhtheanga na tíre agat, luaigh rud amháin a chuideodh leat sa chás seo.

.....

.....

.....

.....

Cás 1 / Case 1

Ceacht
Lesson 3

D'fhág mé mo mhála sa bhaile. Tá m'eochara faoi ghlas sa teach. Tá eochar ag mo chara ach tá sí ag an ospidéal mar bhain timpiste di. An féidir leat síob chun an ospidéal a thabhairt dom?

1a Polainnis Zostawiłem swoją torbę w domu i nie mam pieniędzy. Klucze również zostały w domu. Moja znajoma ma klucz, ale przebywa teraz w szpitalu, ponieważ uległa wypadkowi. Czy mógłby mnie Pan/Pani zawieźć do szpitala?

1b Sínis 我的包忘在家里了，身上没有带钱。钥匙也锁在了家里。我朋友有一把钥匙，但是她出了意外，现在在医院里。请问您能开车送我去医院吗？

Cás 2 / Case 2

Ceacht
Lesson 3

Ba mhaith liom coinne a dhéanamh leis an dochtúir. Tá pian i mo chos le dhá lá anuas agus ní féidir liom siúl. Ní féidir liom teacht go hoifig an dochtúra toisc nach mbeidh síob agam go dtí an iarnóin.

2a Svahaílis Ningependa kupanga miadi na daktari. Nina mguu wenye uchungu kwa siku mbili zilizopita na siwezi kutembea. Siwezi kwenda kwa upasuaji asubuhi kwa sababu sitapata gari hadi jioni.

2b Gearmáinis Ich möchte einen Termin beim Arzt vereinbaren. Mein Bein tut seit zwei Tagen weh und ich kann nicht gehen. Morgens kann ich nicht zur Operation kommen, da mich erst am Nachmittag jemand mitnehmen kann.

Cás 3 / Case 3

Ceacht
Lesson 3

Chaill d'iníon deich lá scoile le linn na míosa seo. Ba mhaith linn go dtiocfá chun na scoile ag a deich a chlog Dé hAoine seo romhainn chun an cás a phlé.

3a Filipínis Hindi nakapasok sa paaralan ang iyong anak na babae ng sampung araw sa buwang ito. Nais namin kayong pumunta sa paaralan at talakayin ang usaping ito sa ganap na alas diyos nang umaga ng Biyernes.

3b Francisc Votre fille a manqué l'école pendant dix jours durant le mois. Nous aimerions que vous veniez à l'école vendredi matin à dix heures afin d'en discuter.

Cás 4 / Case 4

Ceacht
Lesson 3

I gcás tine, ná bain úsáid as an ardaitheoir. Tá an doras ar an gceathrú hurlár faoi ghlas. Ba chóir duit dul amach an taobh clé ón seomra seo.

4a Hiondúis आग लगने पर एलिवेटर का इस्तेमाल न करें। चौथे तल का दरवाजा बंद है। आपको इस कमरे के बाईं तरफ से निकलना चाहिए।

4b Breatnais Os bydd tân, peidiwch â defnyddio'r lifft. Mae'r drws ar y pedwerydd llawr dan glo. Dylech ddefnyddio allanfa chwith yr ystafell hon.